

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 14.12.2023 § 64

§ 64

Yleisavustuksina jaettavien järjestöavustusten myöntäminen vuodelle 2024

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Österman Pilvi

Päätösehdotus

Konsernipalvelujen johtaja Syrjänen Markus

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää myöntää liitteenä olevan ehdotuksen mukaisesti yleisavustukset hakijoille, joiden hakemukset täyttävät yleiset myöntämisperusteet ja avustuksen myöntäminen voidaan tehdä vuoden 2024 määrärahan puitteissa.

Käsittely

Pöydälle tuotiin uusi liite ”Ehdotus vuoden 2024 yleisavustusten myöntäminen”, joka korvaa esityslistalla olleen liitteen.

Esittelijän selostusosaan tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Tämän asian käsittelyn aikana käytiin yleiskeskustelu järjestöavustusten myöntämisestä koskevien § 64–67 osalta. Tämän jälkeen § 64–67 käsiteltiin esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Käsittelyn aikana jäsen Hakulinen teki seuraavan muutosehdotuksen, jota jäsen Laakso kannatti:

”Ehdotan, että päätöstä tarkennetaan niin, että myönnettävä rahasumma on korkeintaan haetun rahasumman suuruinen. Pohjaehdotuksessa useille potilasyhdistyksille on ehdotettu myönnettäväksi 1000 e ja myös sellaisten yhdistysten kohdalla, jotka ovat hakeneet alle 1000 e avustuksen. Näiden alle 1000 e avustusta hakeneiden yhdistysten kohdalla ehdotan, että myönnetty summa asetetaan vastaamaan haettua summaa.”

Käsittelyn aikana jäsen Aittakumpu teki seuraavan muutosehdotuksen, jota jäsen Paakkunainen kannatti:

”Transfeminiininit ry:n avustus 2000 euroa. Hiiden alueen Klubitalot ry:n avustus 14 000 euroa. ViaDia Länsi-Uusimaa ry:n avustus 23 000 euroa. Kaveri-Kammari ry:n avustus 25 000 euroa. SPR Kehä-Espoon osasto avustus 28 000 euroa. Granin Lähiapu ry:n avustus 17 000 euroa. Förengingen Luckan avustus 9000 euroa.”

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko jäsen Hakulisen muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että tulevaisuus- ja kehittämislautakunta hyväksyi jäsen Hakulisen muutosehdotuksen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko jäsen Aittakummun muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska ei voitu, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat esittelijän päätösehdotusta, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat jäsen Aittakummun tekemää ja jäsen Paakkunaisen kannattamaa muutosehdotusta, tuli äänestää "EI".

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän päätösehdotus sai 8 JAA-ääntä ja jäsen Aittakummun muutosehdotus 5 EI-ääntä.

JAA-äänien antoivat 1. varapuheenjohtaja Rasinsalo, 2. varapuheenjohtaja Haapaniemi ja jäsenet Hakulinen, Havu, Laakso, von Smitten sekä varajäsenet Gästrin ja Koskela.

EI-äänien antoivat puheenjohtaja Hiila ja jäsenet Aittakumpu, Kokko, Kovala sekä Paakkunainen.

Koska esittelijän päätösehdotus oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, puheenjohtaja totesi, että tulevaisuus- ja kehittämislautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen jäsen Hakulisen vastaehdotuksen mukaisella lisäyksellä:

"Ehdotan, että päätöstä tarkennetaan niin, että myönnettävä rahasumma on korkeintaan haetun rahasumman suuruinen. Pohjaehdotuksessa useille potilasyhdistyksille on ehdotettu myönnettäväksi 1000 e ja myös sellaisten yhdistysten kohdalla, jotka ovat hakeneet alle 1000 e avustuksen. Näiden alle 1000 e avustusta hakeneiden yhdistysten kohdalla ehdotan, että myönnetty summa asetetaan vastaamaan haettua summaa."

2. varapuheenjohtaja Haapaniemi oli poissa tämän asian käsittelyn aikana klo 19.48 – 19.49.

Digipalvelujohtaja Kuukka poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 20.02.

Tämän asian käsittelyn aikana pidettiin kokoustauko klo 20.43–20.46.

Päätös

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää

1. myöntää liitteenä olevan ehdotuksen mukaisesti yleisavustukset hakijoille, joiden hakemukset täyttävät yleiset myöntämisperusteet ja avustuksen myöntäminen voidaan tehdä vuoden 2024 määrärahan puitteissa ja

2. että myönnettävä rahasumma voi olla korkeintaan haetun rahasumman suuruinen. Pohjaehdotuksessa useille potilasyhdistyksille on ehdotettu myönnettäväksi 1000 euroa ja myös sellaisten yhdistysten kohdalla, jotka ovat hakeneet alle 1000 euron avustuksen. Näiden alle 1000 euron avustusta hakeneiden yhdistysten kohdalla myönnetty summa asetetaan vastaamaan haettua summaa.

Selostus

Hyvinvointialuelaki (611/2021) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 7 § velvoittavat hyvinvointialuetta tekemään yhteistyötä järjestöjen kanssa muun muassa tukemalla hyvinvointia ja

terveydenedistämistyötä tekevien toimijoiden toimintaedellytyksiä alueellisesti. Järjestöt ja yhdistykset (jatkossa järjestöt) edistävät toiminnallaan Länsi-Uudenmaan asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta sekä toimivat hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden järjestämistehtävässä kumppaneina. Hyvinvointialueen myöntämät järjestöavustukset ovat yksi hyvinvointialueen tavoista tukea järjestöjen toimintaedellytyksiä ja järjestöjen yleishyödyllistä toimintaa väestön hyvinvoinnin, terveyden edistämiseksi sekä osallisuuden ja arjen turvallisuuden kehittämiseksi.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue avustaa järjestöjen yleishyödyllistä toimintaa taloudellisesti, kohdentamalla avustuksia järjestötoimintaan. Avustusyhteistyö kehittää ja suuntaa osaltaan järjestöjen palvelutarjontaa hyvinvointialueella, kun hyvinvointialue kohdentaa järjestöavustuksia myöntämisperiaatteidensa mukaisesti tukemaan hyvinvointialueen järjestämistä sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseksi alueen väestön tarpeen mukaisesti ja vaikuttavuusperusteisesti. Järjestöjen palvelut täydentävät hyvinvointialueen järjestämiä palveluja - erityisesti hyvinvointia ja terveyttä edistäviä sekä osallisuutta ja yhdenvertaisuutta edistävää toimintaa. Hyvinvointialue arvioi järjestöavustuksia myöntäessään niiden markkina- ja kilpailuvaikutukset ja valvoo myönnetyn rahoituksen käyttöä ja perii takaisin myöntämänsä avustuksen, mikäli sen käyttöön liittyy epäselvyyttä, järjestön selvityksestä huolimatta.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta vahvisti järjestöavustusten myöntämisperiaatteet 3.10.2023 § 42. Päätöksellä vahvistettiin hyvinvointialueen myöntämien järjestöavustusten yleiset myöntämisen periaatteet, hyvinvointialueella käytössä olevat avustustilajit sekä päätettiin ottaa käyttöön päätöksentekoa tukeva suuntaa antava pisteytysjärjestelmä. Järjestöavustuskriteereiden valmisteluun osallistuivat lisäksi hyvinvointialueen palvelualueet, vaikuttamistoimielimet, kuntien edustajat sekä järjestöjen edustajat.

Yleisavustusta myönnetään hyvinvointialueen perustehtävää tukevaan hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja osallisuutta edistävään toimintaan. Yleisavustuksella tuetaan toimintaa, joka pyrkii kaventamaan hyvinvointi- ja terveyseroja vastaten niiden vajeisiin ja ehkäisee syrjäytymistä.

Lautakunnan asettamat yleiset myöntämisperiaatteet toimivat yleisavustusten myöntämisen ns. vähimmäisvaatimuksina, joiden edellytykset tulee täytyä yleisavustusta myönnettäessä. Hyväksytyjen hakemusten edellytettiin:

- saapuvan määräajassa, edellytettyjen liitteiden kera, joko hyvinvointialueen sähköiseen hakujärjestelmään tai kirjaamoon
- olevan täytetty rekisteröidyn järjestön nimenkirjoitusoikeudellisen henkilön toimesta
- täytettävä myöntämisen edellytykset asetettujen myöntämisperusteiden mukaisesti (tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 3.10.2024 § 42)
- sisällettävä kaikki se tieto, jota hyvinvointialue muutoin tarvitsee avustuspäätöstä tehdessään.

Avustushaku vuoden 2024 järjestöavustuksiin avattiin 9.10.2023 ja hakuaika päättyi 3.11.2023 klo 15.45. Avustushaun avaamisesta ilmoitettiin hyvinvointialueen 9.10.2023 julkaisemassa tiedotteessa, verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa sekä järjestöverkoston kanavassa. Hyvinvointialue järjesti kaksi suomenkielistä hakemista tukevaa neuvontatilaisuutta, yhden ruotsinkielisen ja yhden englanninkielisen tilaisuuden. Verkossa julkaistu avustushakuopas sisälsi ohjeet hakemiseen

ja neuvontaa annettiin sekä puhelimitse että sähköisesti hyvän hallintotavan mukaisesti. Hakumenettelyssä kiinnitettiin huomiota järjestöjen yhdenvertaiseen kohteluun, avustusten myöntämisen perusteiden selkeään viestintään, hakemisen ohjeistamiseen ja hakemisen tuen palveluun. Kaikki saapuneet hakemukset pisteytettiin käyttöön otetun pisteytysjärjestelmän avulla, siten, että enimmillään hakemus sai 21 pistettä. Pisteytyksessä painotettiin järjestön halua tehdä yhteistyötä hyvinvointialueen ja muiden järjestöjen kanssa, järjestön viestintää ja toiminnan avoimutta koko Länsi-Uudenmaan väestölle. Nämä kriteerit painottuivat pisteytettäessä hakemuksia.

Järjestöt hakivat avustusta lähettämällä avustushakemuksensa joko hyvinvointialueen kirjaamoon tai täyttämällä hakemuksen sähköisessä hakujärjestelmässä. Määräaikaan mennessä hyvinvointialueelle saapui yhteensä 242 järjestöavustushakemusta, joista valtaosa saapui sähköisen järjestelmän kautta ja noin kymmenkunta hakemusta toimitettiin kirjaamoon. Yhteensä kuusi hakemusta saapui kirjaamoon määräajan umpeuduttua, eikä niitä otettu myöntämisperiaatteiden mukaisesti lainkaan käsittelyyn.

Esikäsittelyn perusteella myöntämisperiaatteet täyttäneitä yleisavustushakemuksia saatiin yhteensä 207 kappaletta. Haettujen yleisavustusten yhteenlaskettu summa oli 1 638 669 euroa.

Ehdotus myönnettävistä yleisavustuksista esitetään liitteessä 1. Yhteensä 78 järjestölle ehdotetaan myönnettäväksi yleisavustus, avustusten yhteenlaskettu summa on 364 000 euroa. Ehdotettavat yleisavustussummat jäävät haetuista summista paljon pienemmiksi määrärahan vaikutuksen vuoksi.

Myöntämisen perusteluina ehdotettaville avustuksille on, että avustettavien järjestöjen hakemukset täyttivät yleiset myöntämisperiaatteet, tukivat parhaiten hyvinvointialueen palveluiden järjestämistä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävää. Nämä avustettavat teemat hakuoppaan mukaisesti ovat:

- Syrjäytymisen ehkäisy
- Alueen väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen
- Yksinäisyyden tunteen vähentäminen
- Toimintakyvyn edistäminen
- Hyvän elämänlaadun ja osallisuuden edistäminen
- Vertaistukitoiminta
- Arjen turvallisuuden edistäminen
- Yhteistyön ja yhteiskehittelyn edistämiseen hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvointialue käyttää määrärahaa järjestöavustusten myöntämiseen vuodelle 2024 aluevaltuuston 12.12.2023 käsittelemän, vuodelle 2024 vahvistettavan talousarvion enimmäismäärärahan mukaisesti, joka talousarvioesityksessä on 2 580 000 euroa. Hyvinvointialue käyttää aina harkintaansa myöntäessään järjestöavustuksia ja arvioi omien päätöstensä hyvinvointi- ja terveysvaikutuksia.

Toimivalta

Hallintosäännön 59 § mukaisesti tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on järjestöyhteistyöhön liittyen seurata ja arvioida hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, kestävästä kehityksestä hyvinvointialueella, yhteistyötä kuntien kanssa sekä alueen väestön demografista kehitystä.

Lautakunnan tehtävänä on myös seurata ja arvioida hyvinvointialueen toiminnan yhteen sovittamista kuntien ja kolmannen sektorin toimintaan edistäen hyvinvointia ja terveyttä, sekä hyväksyä avustusten myöntämisen periaatteet sekä vastata avustusten myöntämisestä määrärahojen puitteissa.

Liitteet

1 Vuoden 2024 yleisavustusten myöntäminen

Oheismateriaali

- Järjestöavustusten myöntämisperiaatteet

Tiedoksi

Päätöshistoria

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 03.10.2023 § 42

§ 42

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Konsernipalvelujen johtaja Syrjänen Markus

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää

1. poistaa tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan 28.8.2023 § 31 päätöksen koskien järjestöavustusten myöntämisperiaatteiden vahvistamista hallintolain 50 ja 52 § mukaisesti ja

2. vahvistaa vuodelle 2024 järjestöavustusten yleiset myöntämisperiaatteet, avustuslajit sekä päättää suuntaa antavan pisteytysjärjestelmän käyttöönotosta liitteenä olevan esityksen mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta käsitteli järjestöavustusten valmistelun tilannetta kokouksissaan 2.3.2023 § 6 ja 11.5.2023 § 16 ja päätti kokouksessaan 28.8.2023 § 31 hyväksyä järjestöavustusten yleiset myöntämisperiaatteet, avustuslajit sekä avustuslajikohtaiset myöntämisperiaatteet sekä päätti myös ottaa käyttöön päätöksentekoa tukevan, suuntaa antavan avustuspisteytysjärjestelmän.

Avustuskriteereiden valmistelua on evästetty lautakunnissa edellä mainittujen käsittelyjen aikana ja valmistelussa käytettiin laajaa eri tahojen osallistamista useissa eri kanavissa. Avustusten valmistelussa avustusten myöntämisperiaatteista, avustustilanteista ja pisteytysjärjestelmästä saatiin kommentit, palvelualueilta, kunnilta, järjestöiltä. Lisäksi lausunnot

vaikuttamistoimielimiltä ja saatu kyselypalautte sekä muut kannanotot huomioitiin asianvalmistelussa.

Päätöksenteon jälkeen päätöksessä ilmeni asiavirhe, joka korjataan viranomaisen omasta aloitteesta poistamalla aiemmin tehty päätös ja ratkaisemalla asia uudelleen hallintolain (434/2003) 50 ja 52 § mukaisesti. Hallintolain 50 §:n perusteella viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos

- 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen;
- 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen;
- 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai
- 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Päätös voidaan korjata edellä mainitussa 1 - 3 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen. Asianosaisen suostumusta ei kuitenkaan tarvita, jos virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä. Päätös voidaan korjata edellä mainitussa 4 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa ainoastaan asianosaisen eduksi.

Hallintolain 52 § mukaan viranomainen käsittelee korjaamisasian omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatuksesta. Aloite on tehtävä tai vaatimus virheen korjaamiseksi on esitettävä viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä. Asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Kirjoitusvirhe korjataan korvaamalla virheen sisältävä toimituskirja korjatulla toimituskirjalla. Asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kirjoitusvirheen korjaamista, jollei se ole tarpeetonta. Asia- tai kirjoitusvirheen korjaamisesta on tehtävä merkintä alkuperäisen päätöksen taltiokappaleeseen tai viranomaisen käytössä olevaan tietojärjestelmään. Uusi tai korjattu toimituskirja on annettava asianosaiselle maksutta.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan 28.8.2023 § 31 päätöksen julkaisemisen jälkeen asiassa on saatu lisätietoa, joka antaa aihetta tarkastella päätöstä uuden tiedon valossa. Useat yleishyödyllistä toimintaa harjoittavat säätiöt ovat olleet yhteydessä hyvinvointialueelle ja tiedustelleet säätiöiden sisällyttämistä avustushakuun. Osallistamisprosessien aikana säätiöiden asema avustuskokonaisuudessa ei noussut esille. Perusteluina päätöksen kumoamiselle sekä uuden esityksen antamiselle esitetään seuraavia seikkoja:

Avustuskelpoisten järjestöt on määritelty yleisissä myöntämisperiaatteissa koskemaan vain Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteriin rekisteröityjä yhdistyksiä ja järjestöjä. Tämä kriteeri ei ole tulkittavissa säätiöiden eduksi, koska ne rekisteröidään Patentti- ja rekisterihallituksen säätiörekisteriin. Päätöksen mukaisen rajoituksen ollessa voimassa, eivät yleishyödylliset säätiöt ja muut yleishyödylliset järjestöt olisi hakukelpoisia, hyvinvointialueen tulevassa avustushaussa. Myös säätiöt harjoittavat yleishyödyllistä toimintaa järjestökentässä ja ne tulisi saadun palautteen perusteella sisällyttää hakukelpoisina järjestöinä hyvinvointialueen avustushakuun. Esitys päätöksen kumoamisesta ja asian korjaamisesta syntyisi yleishyödyllisten säätiöiden eduksi.

On huomioitava, että kaikkien hakukelpoisten järjestöjen kohdalla hakemuksen hyväksyminen edellyttää myös muiden yleisten

myöntämisperiaatteiden täyttymistä. Erityisesti huomioitavaa avustuspäätöksenteossa on, että hyvinvointialue voi avustaa vain yleishyödyllistä järjestötoimintaa, eikä avustettavalla toiminnalla saa olla kilpailua vääristäviä vaikutuksia ja myöntämispäätöksissä tulee huomioida hankintalainsäädäntö.

Liitteessä 1 esitetään hyväksyttäväksi järjestöavustusten yleiset myöntämisperiaatteet. Muutosta aiemmin esitettyihin yleisiin myöntämisperiaatteisiin esitetään ainoastaan kohtaan 1, yleishyödyllisten järjestöjen osalta, mukaan lukien yleishyödylliset säätiöt. Muutoin yleiset järjestöavustusten myöntämisperiaatteet, kohdat 2–10, ovat aiemmin esitettyjen mukaiset.

Avustuslajit esitetään hyväksyttäväksi liitteen 1 mukaisesti. Kehittämisasiavustuksesta todetaan, että se avattaisiin hakuun vuoden 2024 aikana ja sen luonteeseen kuuluisi joustavampi hakumenettely. Käyttöön otettavaan pisteytysjärjestelmään ei esitetä muutoksia, vaan esityksenä on hyväksyä liitteessä 1 kuvatun mukaisesti.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria